

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL :

Pe un an : 24 lei
Pe 6 luni : 12 lei
Pe 3 luni : 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu,
str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se
înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de
mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Insertiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI
Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

A. P. Cehov

1860—1904

A. P. Cehov, Lev Tolstoi, Gorki sînt trei scriitori ruși de seamă, care stau la hotarul dintre două secole — al XIX-lea și al XX-lea. Numele lui Lev Tolstoi și al lui Cehov marchează sfîrșitul literaturii ruse din sec. al XIX, numele lui Gorki — începutul literaturii noi, socialiste.

Cehov, ca și Turgheniev și Tolstoi, încă în viață fiind, a fost recunoscut ca scriitor de importanță mondială.

Viața lui Cehov constituie biografia instructivă a unui raznocint (intelectual) care a trecut prin școala aspră a vieții în condițiile din Rusia de la sfîrșitul sec. al XIX-lea și care a reușit să se ridice de la teigheaua unei băcănii pînă la culmile artei universale.

Anton Pavlovici Cehov s-a născut în ianuarie 1860, în Taganrog, mic port așezat pe țărmul Mării de Azov.

Strămoșii lui fuseseră țărani iobagi din gubernia Voronej. În anul 1841, bunicul lui Cehov, un țaran energetic și întreprinzător, s-a răscumplat pe el și pe cei trei fii ai săi.

Unul dintre fiii lui, mai întii teighetar apoi mic negustor la Taganrog, a fost tatăl viitorului scriitor.

Tatăl lui Cehov, om evlavios, iubitor de muzică bisericească și dirigor al corului catedralei, îi obliga pe copii să ia parte regulat la slujbele religioase. În zilele de sărbătoare, Antoșa și frații săi cîntau în strana bisericii, ajutau pe preoți în Sf. Altar și trăgeau clopotele.

Cehov a învățat mai întii la școala grecească din localitate, apoi la liceu.

Tatăl lui Cehov, aproape ruinat, a plecat cu familia la Moscova, lăsîndu-l pe Antoșa să termine liceul la Taganrog. Lăsat fără nici un sprijin, tînărul Cehov a trecut în această perioadă printr-o aspră școală a vieții. Lupta pentru existență, pentru hrana de fiecare zi, l-a învățat de timpuriu să observe cu luare aminte realitatea înconjurătoare, să gîndească liber și să adopte o atitudine critică față de vulgaritatea care caracterizează viața de provincie.

În toamna anului 1879, după terminarea liceului, Cehov plecă la Moscova unde între timp familia sa reușise să-și găsească posibilități modeste de existență. În anul 1880, el se înscrie la facultatea de medicină a Universității din Moscova. Tot atunci și-a publicat în presă primele lucrări literare.

După mărturia prietenilor, îi plăcea medicina, dar încă din anii studenției a simțit că adevărata lui chemare este arta. Și curînd Cehov s-a consacrat exclusiv literaturii.

Intr-o scrisoare către fratele său, tînărul Cehov și-a descris astfel idealul de om: „Omul trebuie să aibă totul frumos: și chipul și îmbră-

cămîntea și sufletul și gîndurile”. Oamenii pe care-i observa el nu corespundeau acestui ideal, ci erau, după expresia lui, „niște mediocrități”, „niște nemernici”, și Cehov demasca, în scrierile sale, nepăsarea și micimea lor.

El a scris foarte mult, și anume povestiri scurte (schife, nuvele) și drame lirice.

În fața nuvelistului Cehov se ridică problema grea de a spune mult în cuvinte și pagini puține. Și întreaga lui metodă scriitoricească constituie o rezolvare strălucită a acestei probleme literare.

Cehov este unul dintre cei mai de seamă realiști ruși, căci a oglindit viața așa cum era ea. „Literatura este artă tocmai prin aceea că zugrăvește viața așa cum este ea în realitate. Memnirea literaturii este de a înfățișa adevărul cinstit, nedisimulat” — spune Cehov în una din scrisorile sale.

În anul 1900 Cehov este ales membru de onoare al Academiei de științe la secția literatură, dar, în anul 1902, ca protest împotriva excluderii lui Gorki din rîndurile membrilor de onoare ai Academiei, Cehov — împreună cu Corelenco — a renunțat demonstrativ la titlul de academician.

În 1903 Cehov scrie la lalta ultima sa piesă „Livada de vișini”. În 1904 datorită mizeriei și muncii peste măsură, se îmbolnăvește grav și pleacă în străinătate (Germania) pentru tratament. Acolo moare, în iulie 1904. Corpul lui a fost transportat în patrie și înhumat la Moscova în cimitirul mănăstirii Novodevicie.

Prin operele lui, Cehov a rămas nemuritor. În aceste opere el arată neomenia boierilor și viața grea a celor săraci și umiliți. El prevestește că va veni vremea, cînd va fi o altă lume mai bună și mai fericită. Prevestirea lui s-a împlinit: Revoluția din Octombrie 1917 a dărîmat rînduiala strîmtă de altădată și a adus rînduiala socialistă, în care poporul își făurește o viață nouă, îmbelșugată și luminată.

De aceea anul acesta, împlinindu-se 100 ani de la nașterea lui, Cehov a fost sărbătorit în țările socialiste și în toată lumea.

Intrucît Cehov a scris și despre slujitorii Bisericii, arătîndu-i cu slăbiciunile și cu calitățile lor, aducem aici omagiul nostru marelui scriitor rus, care s-a aplecat peste cei umili și a visat și a nădăjduit pentru ei o viață mai bună.

Pr. GHIRIL PISTRUI

Învățătura Sf. Grigorie cel mare despre pace

În toate vremile și în toate locurile pacea a fost socotită ca cel mai de seamă bun al vieții pe care oamenii au căutat să-l cîștige cu orice preț și în schimbul căruia au dat tot ce li s-a cerut aducînd pentru cauza păcii cele mai mari jertfe.

Popoarele lumii iubitoare de pace în toate timpurile și în toate locurile au luptat pentru realizarea acestui vis mareț. Cuvîntul „pace” ne-a venit ca o solie cerească la Nașterea Mîntuitorului, ne-a venit ca un îndemn și ca o poruncă: „pre pămînt pace, între oameni bună voire”.

Sf. Părinți și scriitori bisericești ca niște mărturii credincioase ale lui Hristos au vestit și au propovăduit pacea și binefacerile ei cu rîvnă deosebită. Printre aceștia este și Sf. Grigorie cel Mare, episcop al Romei între anii 590—604.

Pe timpul păstoririi Sf. Grigorie cel Mare, Roma și întreaga Italie era încercată de multe nenorociri: distruse zăceau bisericile din cauza neîncetărilor războaielor ale longobarzilor, uciși și alungați erau preoții și mulți dintre ei erau duși în robie. Regiuni întregi din această țară erau fără de preoți și nu mai era cine să boteze pruncii și cine să administreze Sf. Taine. Pe lîngă toate aceste nenorociri mai bîntuia și ciurma și foametea.

În multe dintre scrierile sale ne zugrăvește Sf. Grigorie această stare de lucruri și deplînge nenorocirile care au venit

peste Roma și peste întreaga Italie, cînd zice: „Peste tot moarte, peste tot plîns, pretutindeni pustiire. Unii se întorc la mine cu mîinile tăiate, despre alții vine vestea că sînt prizonieri, despre alții c-au fost omorîți. De 27 ani trăim înconjurați de săbiile longobarzilor”. Tot în acele scrieri mai zice Sf. Grigorie că i-a fost dat să vadă pe romani legați de gît ca și cîinii și duși spre a fi vînduți în Franța.

Mare a fost bucuria Sf. Grigorie cînd sub regele Agilulf, la anul 594 se încheie pacea cu longobarzii. Într-o scrisoare pe care o trimite cu patru ani mai tîrziu regelui longobarzilor vestește cu bucurie încheierea păcii și încetarea războiului. În cuvinte calde, părintești, mulțumește tuturor aceluia care s-au străduit și au luptat pentru cauza păcii.

Vorbînd despre pace Sf. Grigorie învață că a avea bunul păcii în suflet și a lucra pentru cauza păcii este un lucru foarte necesar deoarece nu putem deveni oameni duhovnicești, oricît am străluci prin alte virtuți, dacă nu voim să ne unim în pace cu semenii noștri. Căci scris este: „Roadele Duhului sînt iubirea, bucuria, pacea” (Gal. 5, 22). Cine nu se străduiește deci să apere pacea acela nu voiește să cîștige roadele Duhului. De aceea zice Sf. Pavel: „Căutați pacea cu toată lumea și sfințenia, fără de care nimenea nu va vedea pe Dumnezeu” (Evr. 12, 14). De aceea

sfătuind iarăși zice: „Silindu-vă să păziți unirea spiritului în legătura păcii. Este un singur trup și un singur duh, precum și chemați ați fost la o singură nădejde a chemării voastre” (Efes. 4, 3—4). Prin urmare nu putem ajunge la nădejdea chemării noastre dacă nu alergăm la ea cu o inimă care să se aplece în pace cu semenii.

Bunul păcii adeseori este socotit de Sf. Grigorie ca un semn de deosebire pentru cei buni și cu viață curată fiindcă este un dar al cerului. Sf. Grigorie mai învață că dacă purtăm virtutea păcii în sufletele noastre și sîntem lucrători ai păcii, devenim fiii lui Dumnezeu după cuvîntul Mîntuitorului: „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema” (Mt. 5, 9).

Semănătorii de dezbinare și cei care nu vor să cunoască binefacerea păcii să înțeleagă — zice Sf. Grigorie — că cuvîntul Scripturii: „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema”, pot fi înțelese și invers: dacă făcătorii de pace sînt numiți fiii lui Dumnezeu, cei care strică pacea sînt și pot fi numiți, fiii satanei. Cuvîntul „pace” la Sf. Grigorie însemnează uneori și liniștea sufletului împăcat cu Dumnezeu.

În cele 850 de scrisori care ne-au rămas de la Sf. Grigorie, ca și de altfel în toate scrierile sale se resimte acel duh de împăcare și de pace de care a fost stăpînit toată viața. Pentru Sf. Grigorie pacea însemnează cele mai de seamă și mai înalte bunuri ale vieții omenești: liniștea, bună-tatea, dragostea, blîndețea, răbdarea, îndestularea și fericirea. Războiul pentru Sf. Grigorie este semnul celei mai mari înjosiri și degradări a omului stăpînit de păcat.

Păcatul dezbinării este urmarea firească a nesocotirii și vătămării păcii. Așa este de mare păcatul acesta încît nu îngăduie să se nască în sufletul nostru nici o faptă bună atîta timp cît nu este stîrpit cu desăvîrșire. Pacea în schimb, este o forță uriașă a întregii naturi pe care o întîlnim și în firea lucrurilor și ființelor celor de jos. Exemple de conviețuire pașnică sînt pentru noi oamenii și paserile cerului și animalele cele lipsite de minte care deși trăiesc împreună, trăiesc în pace unele cu altele.

Făcătorii de pace să nu nesocotească o regulă pe care o dă Sf. Grigorie în legătură cu lucrarea păcii: „Să se știe — zice el — între ce fel de oameni să se facă pace. Căci după cum este păgubitor atunci cînd celor buni le lipsește buna înțelegere, tot tot așa este foarte păgubitor cînd aceasta nu lipsește celor răi. Deoarece atunci cînd răutatea celor răi se unește în pace, crește puterea faptelor lor rele; căci cu cît sînt mai mulți și mai uniți în răutate, cu mai multă putere se înverșunează în păgubirea celor buni. Cine ajută pe cei răi să se unească în pace, acela ajută la întărirea răutății”.

Dacă cu toate silințele depuse de Sf. Grigorie pacea dinafară n-a rămas statornică, el se face vestitor și propovăduitor al păcii celei lăuntrice, sufletești, pe care n-o pot tulbura războaiele și nici suferințele ori cît de mari ar fi ele.

Aceasta este pe scurt învățătura despre pace a Sf. Grigorie cel Mare. Cunos-cînd-o să ne silim și noi ca rîvnitori ai împărăției lui Dumnezeu să fim lucrători ai păcii cu noi înșine și unii cu alții. Sf. Grigorie cel Mare ori de cîte ori avea prilejul să le vorbească credincioșilor săi le recomandă virtutea păcii, aducîndu-le mereu aminte de cuvintele Sf. Apostol Pavel:

Sf. Prooroc Ilie

Părinții care vor să-și crească copiii în duhul muncii, al cinstei și al omeniei îi țin pe aceștia mai de scurt pentru a nu apuca pe căi greșite, cerîndu-le imediat socoteală de toate faptele lor rele. Cam la fel a procedat și Dumnezeu cu poporul ales, cu poporul evreu adică, prin care a lucrat la înfăptuirea marelui Său plan de mîntuire a oamenilor, ținîndu-i mereu trează așteptarea venirii lui Mesia și cerîndu-i să trăiască după voia Sa cea sfîntă.

El își făcea cunoscută voia Sa prin prooroci. Unul dintre ei — și nu dintre cei mai mici — a fost și proorocul Ilie, a cărui pomenire Biserica noastră o serbează din vechime, în toiu verii, la 20 iulie. I se mai spune și Tesviteanul, fiind de loc din Tesvi sau Tesba.

Mîntuitorul Iisus Hristos aseamănă pe Ilie cu Sf. Ioan Botezătorul — înainte mergătorul Domnului — la Matei 17, 10—13. Iar în altă parte citim cum îngerul Domnului zice către Zaharie „că s-a auzit rugăciunea ta, și femeia ta Elisabeta îți va naște fiu și vei chema numele lui Ioan... și el va merge înaintea Domnului cu Duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre fiii lor și pe cei neascultători la înțelepciunea dreptilor” (Luca 1, 13—17). Sfinții Evangheliști ne spun de asemenea că atunci cînd Mîntuitorul Iisus Hristos s-a schimbat la față, alături de el se mai aflau Moise și Ilie (Matei 17, 3).

Sf. Prooroc Ilie a trăit și a învățat în veacul al VIII-lea înainte de Iisus Hristos, pe vremea în care în regatul Israil era rege Ahab (874—853 î. Hr.), despre care Sf. Scriptură ne spune că a săvîrșit „fapte rele înaintea ochilor Domnului, mai mult decît toți (regii) cei ce au fost înaintea lui” (III Regi 16, 30). Ahab era căsătorit cu Izabela, fiica lui Etbaal „regele Sidonului”. Și, așa cum odinioară regele Solomon la bătrînețele sale „și-a întors inima” — cum spune Sf. Scriptură (III Regi 11, 4) — spre idolii femeilor păgîne care erau la curtea lui, la fel și Ahab și-a întors inima de la viul și adevăratul Dumnezeu spre idolii Izabelei: Baal și Astarta.

Așa se face că Ahab a pus să se zidească în Samaria, capitala regatului său, un mare templu în cinstea lui Baal, zeul soarelui, în care încăpea o mulțime de închinători. Pentru slujirea acestui templu, Ahab a pus o întregă armată de 450 de oameni, care săvîrșeau cultul idolatru al lui Baal, la care lua parte și Ahab cu întreaga lui suită de la curte, cult de la care nu lipseau destrăbălările de tot felul.

Izabela însă nu se mulțumi cu atît, ci se îngriji să introducă și cultul Astartei, zeiță răspîndită în Fenicia — țara de baștină a Izabelei — în cinstea căreia a pus să se ridice de asemenea un templu, la care slujeau cam 400 de persoane. Așa se face că în timpul lui Ahab idolatria pare a fi ajuns la culme. Și acesta era un mare păcat înaintea Domnului.

Un prim semn al puterii cu care lucra Ilie și ca o pedeapsă pentru abaterile lui Ahab a fost seceta care s-a abătut asupra întregului său regat, ba și peste Fenicia, căci ne spune un istoric evreu de acum 2000 de ani, Iosif Flaviu, că „a fost lipsă de apă timp de un an sub Etbaal, tatăl Izabelei”. În tot acest timp Ilie a fost hrănit în chip minunat de către corbi, iar mai tîrziu de

„Dacă se poate, pe cît stă în puterea voastră, trăiți în bună pace cu toți oamenii” (Rom. 12, 18). Să trăim și noi în pace cu toți oamenii după învățătura Sf. Grigorie cel Mare, căci numai trăind în pace și lup-tînd pentru biruința păcii în lume vom lucra pentru împlinirea visului de aur al omenirii: fericirea și înfrățirea tuturor neamurilor pămîntului.

Alexandru Moisiu

către o văduvă din Sarepta Sidonului, astăzi satul Sarafendo, pe malul Mării Mediterane, cam la 15 km spre sud de Sidon, căreia Domnul i-a înmulțit făina și untdelemnul.

De numele lui Ilie și al lui Ahab sînt legate însă alte două fapte mai de seamă pe care le vom reda pe scurt aici.

Ahab era plin de mînie asupra lui Ilie și asupra tuturor celor care slujeau adevăratului Dumnezeu. Totuși, pentru a arăta lui Ahab înaintea a tot norodul deșertăciunea credinței lui, Ilie se prezintă la rege și îi spune să adune în muntele Carmel pe tot poporul și pe toți slujitorii lui Baal și ai Astartei. Și apropiindu-se Ilie de popor i-a zis: „Pînă cînd veți schiopăta de amîndouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați lui! Iar dacă este Baal, urmați acestuia” (III Regi 18, 21). Și a spus Ilie mai departe: „Dați-ne doi junci: ei (preoții lui Baal și ai Astartei în număr de 850) să-și aleagă unul, să-l taie bucăți și să-l pună pe lemne, dar foc să nu așite, iar eu voi pregăti pe celălalt vițel și-l voi pune pe lemne și foc nu voi așita. Apoi voi să chemați numele Dumnezeului vostru, iar eu voi chema numele Domnului Dumnezeului meu. Și Dumnezeu care va răspunde cu foc, acela este Dumnezeu. Și a răspuns tot poporul și a zis: Bine ai grăit”.

Și slujitorii lui Baal s-au apucat de treabă. Au luat vițelul care li s-a dat, l-au pus pe jertfelnic și de dimineața pînă la amiază au strigat într-una: „Baale, auzi-ne!” „Pe la amiază — ne spune Sf. Scriptură — Ilie a început să ridă de ei, zicîndu-le: strigați mai tare, poate că stă de vorbă cu cineva, sau poate se îndeletnicește cu ceva, sau este în călătorie, sau poate doarme”. Și ei strigau tot mai tare, dar zadarnic, căci ce puteau să facă niște chipuri cioplite!

Către seară a început Ilie să aducă jertfa să. Din douăsprezece pietre, închipuind cele douăsprezece seminții ale lui Izrail, și-a făcut altar, peste care a pus lemne și vițelul și în jurul căruia a săpat șanț. A pus apoi de s-a udat de trei ori altarul cu tot ce era pe el încît s-a umplut șanțul cu apă. A început apoi Ilie să se roage cu căldură lui Dumnezeu „ca să cunoască poporul acesta că tu ești Dumnezeu și tu le întorci inima la tine”. Și într-adevăr, Domnul a aprins jertfa lui Ilie, mistuind-o pe toată în fața lui Ahab și a tuturor celor de față. Văzînd poporul acest lucru a năvălit și a ucis pe toți jertfitorii lui Baal și ai Astartei, ca pe niște înșelători, încredințîndu-se că Dumnezeul lui Ilie este adevăratul Dumnezeu. Mai este și acum încă numirea de „Dealul sacrificatorilor” și „Rîul măcelăriei”, care amintesc de această întîmplare petrecută aievea pe pămîntul palestinian, pe timpul lui Ilie.

Ilie însă a înfruntat pe Ahab nu numai pentru rătăcirea lui religioasă, ci și pentru nedreptățile pe care el le făcea în popor „căci uriciune sînt înaintea Domnului regii care făptuiesc fărădelegea” (Pilde 16, 12). Iată numai una din ele.

În apropierea palatului lui Ahab, un oarecare Nabot avea o vișoară din care se hrănea el și familia sa. Ca oarecînd David, care a luat mieluşaua săracului deși el avea mii de turme — după cuvîntul proorocului Natan — la fel și Ahab a pus ochii pe via lui Nabot, pe care, neputînd s-o ia altfel, Ahab împreună cu Izabela au pus la cale, prin dregătorii săi, uciderea în chip mișelesc a sărmanului Nabot. Crima era desigur foarte mare și proorocul Ilie nu s-a temut să meargă la rege și să-l înfrunte pentru fărădelegea sa, amenințîndu-l cu pedeapsa lui Dumnezeu și zicîndu-i: „În locul unde au lins cîinii sîngele lui Nabot, acolo vor linge cîinii și sîngele tău”, căci „s-a purtat rău, ca un ticălos”, după cum ne spune tot Sf. Scriptură. Așa pedepsește Dumnezeu pe toți cei ce fac nedreptăți. Căci zice Sf. Carte: „Nu asupra pe cel nenorocit, căci Domnul va apăra pricina lui și va ridica viața

Pentru aproapele nostru

Numindu-l aproapele nostru — să încercăm a-l cunoaște, a-l înțelege, a-l ajuta în cele bune. Fiind în apropierea ta, întâlnindu-l în fiecare zi, poate în fiecare ceas, îl vezi în toată desfășurarea vieții lui. În preajma ta se mișcă un chip asemenea ție, purtând trup și suflet cu însușiri și daruri, unele arătate, altele ascunse. El însuși caută uneori să se vădească, alteori să se ascundă, acoperindu-și slăbiciunile și descoperind frumusețile. În fiecare ființă omenească, fie ea cât de smerită a așezat Dumnezeu un dar pe care nu-l mai are nimeni pe lume. Și dacă este vreo frumusețe în această viață, una din cele mai de preț frumuseți e ascunsă în fiecare suflet.

Frumusețile vieții au început în suflet și conduc la suflet. Sfinții părinți au avut darul de a descoperi sufletul omenesc în tot ce are el mai înalt, mai frumos. În sufletul omenesc stau ascunse ca niște semințe binecuvântate cugetările înalte, cari îi dau putința să se desăvârșească, urmînd calea sporirii în virtute. De el se cade a ne apropia cu grijă multă, ca nu cumva din nepriecere sau răutate să-l întunecăm sau să-l pierdem. Rănile sufletului, unele ascunse și neînțelese sînt cu atît mai nesuferite, cu cît peste ele nu vine alifia înțelegerii și mîngăierii adevărate. Omul însingurat în suferința lui este cu îndoită povară. E un suflet închis și un trup amărit. Un suflet care n-are cui să-și spună suspinul e adeseori pradă neîncrederii și descurajării. Pe mosorul minții lui se deapănă mulțime de gânduri rele și închipuiri deșarte. E drept că acestea n-au puterea să ne stăpînească, decît atunci cînd stăm de vorbă cu ele. De aceea paza minții și lucrarea rugăciunii ne pot izbăvi de tot norul gândurilor rele. Mai cu seamă mărturisirea gândurilor la duhovnic este izbăvirea sufletului credincios din mreaja lor. Aici e lucrarea tainică și de mare folos a destăinuirii gândurilor căreia părinții duhovnicești i-au dat toată importanța. E lupta de gînd pe care mulți nici n-o cunosc și din pricina căreia stă cel prins în ea, la mare cumpănă sufletească.

Sufletul prins în mreaja gândurilor rele e încețoșat și apăsător de grele poveri. Sînt credincioși cari sînt munciiți pînă la desnădejde de astfel de ispite.

Dacă pe unii necazurile sufletului îi duc la descurajare, pe alții îi poartă alt soi de ispite, de altă natură cari îi muncesc cu mîndrie, înfumurare și slavă deșartă, tot atîtea patimi ale iu-

celor „ce îi vor jefui” (Pilde 22, 22—23), căci „cel ce seamănă nedreptate, seamănă nenorocire și toiagul miniei lui Dumnezeu îl va bate pe el” (Pilde 22, 8).

Aceasta este voia lui Dumnezeu cuprinsă încă în Legea Veche pe care și Ahab, și mai ales el, trebuia s-o cunoască, ca oamenii să făptuiască dreptatea, să caute pacea și s-o urmeze pe ea, cum citim într-unul din Psalmi. Sf. proroc Ilie a iubit această dreptate și pentru apărarea ei nu s-a dat în lături să certe și să tragă la răspundere pe regele însuși, cel mai mare și mai puternic dregător al vremii, cum a fost Ahab. Din această pricină cinstește Biserica noastră pe Sf. proroc Ilie, ca pe unul care a propovăduit și a trăit el însuși voia lui Dumnezeu.

Prin venirea Mîntuitorului Iisus Hristos pe pămînt, perioada prorocilor s-a încheiat, căci prin Iisus Hristos voia lui Dumnezeu ne-a fost descoperită în chip deplin. Iar voia Lui este în primul rînd dreptate, muncă, cinste, dragoste de Dumnezeu și de oameni și pace, pe care înfăptuindu-le vom fi adevărați cetățeni și ai patriei de aici și ai celei viitoare.

Indemn și pildă spre aceasta avem și viața Sf. proroc Ilie.

GH. P.

birii de sine. În ori ce țesătură ar fi prins sufletul, el trebuie înțeles și ajutat.

Calea înțelegerii și ajutorării unui suflet este anevoioasă întru cît cu greu se poate înlătura piedeca cea mare a egoismului din viața noastră. Se folosesc cuvinte bune și folositoare, se rezimă mult în pildele sfinților, toate avînd dar de înșănătoșire a vieții noastre. Schimbarea ternetică a vieții noastre o săvîrșește harul, mîna milostivirii lui Dumnezeu care ridică, susține și sporește viața noastră lăuntrică. Dacă îndrumătorii duhovnicești au izbutit să schimbe viața semenilor lor, acest lucru l-au săvîrșit prin harul lui Dumnezeu de care erau pătrunși.

Dar de aceeași înțelegere are nevoie aproapele nostru și în lucrarea cea bună a lui. El se frămîntă cum să facă mai bine ceea ce face, cum să risipească mai multă bunătate în jurul lui. Singur însă stă la îndoială cum ar fi mai bine. De aceea aleargă la alții, le spune gîndul său, cere sfat și încurajare. Să ne bucurăm cînd auzim așa gînduri și hotărîri frumoase, să-l încurajăm, să cugetăm la lucrul acela, să-i spunem ce lipsește și ce ar mai trebui și cum ar mai trebui să facă spre a ieși un lucru cît mai bun. Așa îi dăm aripi și încredere. Apoi să-l ajutăm nu numai cu sfatul, ci și cu fapta, muncind împreună cu el. Așa ne arătăm dragostea și înțelegerea față de el și de planurile lui și avem bucuria de a fi ajutat la săvîrșirea unui gînd bun, unei fapte bune, folositoare semenilor noștri.

Să îndreptăm pe cel greșit, să ajutăm pe cel ispitit ca să biruiască ispita, să mîngăiem pe cel întristat, să încurajăm pe cel rîvnitor în cele bune — iată numai cîteva din poruncile iubirii de aproapele. Iar azi pe primul plan e porunca de a lupta împotriva războiului, de a lupta pentru pacea a toată lumea. Pacea e condiția unei vieți fericite pentru noi și pentru semenii noștri. În pace rodește sămînța binelui. De aceea Mîntuitorul fericește pe făcătorii de pace, căci prin pace se revarsă toate celelalte binefaceri ale vieții.

Arhim. Serafim

Monumente istorice

Cînd barajul de la Bicaz se va închide și hidrocentrala „V. I. Lenin” va intra în funcțiune, apele Bistriței vor forma un lac lung de zeci de km. Locurile din partea aceea, unde se aflau înainte sate, vor fi acoperite de apele lacului. De aceea aceste sate au fost mutate mai sus, unde apele lacului nu pot ajunge.

Cu multă grijă au fost mutate și monumentele istorice, cum sînt — între altele — bisericile de la Buhalnița și Hangu.

Buhalnița, din satul cu același nume, este un schit făcut din piatră în anul 1626 de către domnitorul Moldovei, Miron Vodă Barnovski, pe locul unei vechi sihăstrie de lemn. Biserica și clopotnița au fost mutate, piatră cu piatră și refăcute la vreo cinci kilometri. S-a luat tiparul formei bolților și acestea au fost rezidite cu aceleași neregularități pe care le aveau la construcția lor de la început.

Mai sus, pe Valea Bistriței, este satul Hangu unde, de asemenea, se află un schit. El a fost întemeiat în anul 1630, de către Gheorghe Hatmanul (după cum scrie în inscripția de deasupra ușii de intrare în biserică sa de lemn) și a fost întărit cu ziduri de jur împrejur. Biserica de lemn a fost demontată și refăcută bucată cu bucată la 10 kilometri depărtare. Așa îngrijeste regimul nostru de monumentele istorice, mărturii ale vremilor trecute.

N.

† ROMUL PERIAN

În ziua de 7 februarie 1960 a încetat din viață Romul Perian fost șef contabil la Arhiepiscopia ortodoxă romînă din Sibiu. Prohodirea a avut loc în Sibiu — Biserica Iosefin (pe groapă) în ziua de 9 februarie 1960, ora 14, de către un sobor de preoți, în prezența și cu binecuvîntarea Înalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae.

Au cuvîntat: din partea Consiliului Arhiepiscopesc P. C. consilier IOAN VELȚAN și în numele parohiei parohul IOAN ALBU, arătîndu-se meritele excepționale ale defunctului, ca funcționar și parohian.

Au participat pe lingă îndurerata familie, rudinii, prieteni și cunoscuți, defunctul fiind un om bine apreciat de toți cei ce l-au cunoscut.

Defunctul s-a născut în comuna Crisciiori, raionul Brad, regiunea Hunedoara, din familie de preot. După terminarea liceului a urmat și terminat Academia Teologică Andreiană din Sibiu. Din anul 1909 a funcționat la Centrul Eparhial din Sibiu, ca practicant, apoi funcționar la Serviciul Contabilității pînă în anul 1924, cînd a fost numit șef contabil, în care post a funcționat pînă în anul 1946, cînd s-a pensionat. Însă, pentru devotamentul, pricepera și puterea lui de muncă, a fost menținut în serviciu, în postul de contabil al Tipografiei și Librăriei „Reîntregirea”, proprietatea Arhiepiscopiei noastre, în care post a muncit cu aceeași rîvnă, pînă aproape de clipa morții.

A fost toată viața lui un muncitor cinstit și modest. Această muncă l-a păstrat senin și sănătos pînă aproape de ceasul morții. Ca om, Romul Perian a avut un caracter frumos, plin de virtuți, cu multă dragoste față de scumpa lui familie, rudinii, prieteni și semenii.

Cu colegii a fost bun, înțelegător și iertător, gata în orice clipă să fie folositor tuturor.

Ca funcționar a fost harnic, cinstit și priceput, mai ales la Contabilitate. Avea un scris frumos, citeț, curat, corect și exact în cifre. A fost un distins funcționar al Bisericii noastre.

Pentru toate acestea, atît în viață cît și acum la despărțire, Înalt Prea Sfințitul nostru mitropolit cît și Consiliul Arhiepiscopesc l-au prețuit mult, ca pe unul care a fost un stîlp puternic al administrației Centrului Eparhial.

Pentru aceleași motive a fost foarte mult prețuit de familie, rudinii, colegi și prieteni, credincioșii din parohie și cunoscuți.

Să-i fie țărîna ușoară și sufletul în fericirea veșnică.

I. V.

Vino Doamne !

Vino Doamne, sub streășina căsuței mele și așează licărul fericirii de a Te cunoaște al iubirii Stăpîn!

Vino Doamne, mai aproape de mine, ca să pot cu a inimii liră să cînt frumusețea revărsării de zi îmbietoare la muncă și dragoste!

Vino Doamne; cu-ale iernii fulguri de nea ce acoperă cu vestminte de argint întinderile, vino cu înfloririle primăverii încărcate de speranțe, de înnoire și farmec, vino cu amiezile calde de vară, cu toamnele arămii pline de roade și belșug, vino și îndestulează pămîntul ca toți oamenii să fie mulțumiți de plinătatea bunătăților!

Vino Doamne, și cu a ta iubire anii zilelor noastre, îi îmbogățește cu a păcii lumină, ca anii aceștia să fie anii înfrățirii tuturor oamenilor, anii bucuriei!

Vino Doamne și așează-mi puterea de muncă în minte și brațe ca să dăltuiesc prin iubire cu frații mei o viață mai bună, mai frumoasă, mai luminată!

Vino Doamne, în inimă, vino în gînd și-mi călăuzește pașii spre tot ce este bine și frumos în lume!

Preot ȘTEFAN TASCIAN

Țirnosirea bisericii din parohia Jina

Înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae Colan, de praznicul Buinei Vestiri, a poposit în mijlocul credincioșilor din parohia Jina, raionul Sebeș, regiunea Hunedoara, sfințindu-le biserica cea nouă.

În ajunul Bunevestiri, către seară, I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae și însoțitorii I. P. S. Sale au vizitat biserica monumentală din Poiana.

Cei trei preoți ai parohiei, înconjurați de credincioși, și-au întâmpinat Arhipăstorul la intrarea Bisericii. Înalt Prea Sfinția Sa a coborât din mașină, a intrat în Sf. locaș.

După un moment de reculegere în fața Sf. Altar, preoții locului au dat informațiuni cu privire la ridicarea bisericii și pictura ei.

A doua zi, înainte de-a pleca spre Jina, I. P. S. Sa a vizitat și biserica veche de lemn din cimitirul Poienii.

Cerul era plin de lumină. Soarele primăvăritic îmbrăca toată făptura în haină de sărbătoare. Pentru a-și întâmpina Arhipăstorul iubit, au pus și credincioșii din Jina cojoacele și striele lor de sărbătoare. Ajunși în fața bisericii din Jina, protopopul locului, Nicolae Cantor, a rostit cuvinte de bun venit.

Înaltul Ierarh, bucuros de primirea ce i s-a făcut, a mulțumit tuturor și a poftit apoi pe toți la rugăciune.

Și aici... legenda meșterului Manole.

Biserica din Jina își are istoricul ei. În Jina înainte de primul război mondial, vrednicii jinari au ridicat o biserică nouă, tocmai în mijlocul parohiei, la loc drept, dar nu mult după ce zidurile fuseseră înălțate, temelia dinspre miazăzi a început să se deplaseze, și într-o noapte, zidurile s-au prăbușit. A fost o mare durere și întristare pentru toți credincioșii.

În anul dărîmării acestei biserici a început și primul război mondial. Zidul dinspre miazănoapte a mai rămas încă mulți ani în picioare. Își dădeau cu toții seama că pentru ridicarea din nou a bisericii trebuiau aduse alte jertfe.

Abia după anul 1930, credincioșii din Jina au luat hotărîrea să-și reclădească biserica, dar de astădată pe alt loc. Au și aflat o culme cu temelii de stîncă de granit, și pe această înălțime, în decurs de ani de zile, au clădit nu o simplă biserică ci o catedrală care ar putea face cinste oricărui oraș. E un monument impunător în stil bizantin, cu două turnuri.

Gata de țirnosire, biserica a fost abia acum, la praznicul Bunevestiri din anul 1960.

Cuvinte de învățătură:

Pe lângă slujba înălțătoare, s-au rostit cu prinzătoare cuvinte de învățătură, de luminarea credinței și de prețuire. Pe lângă I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, au vorbit P. C. Prof. N. Neaga (despre Sf. Scriptură), consilier Ghi. Secaș (despre Bunevestire), preotul locului Valeriu Ciora, care a adus mulțumiri credincioșilor, pentru jertfa și munca depusă la zidirea bisericii, apoi I. P. S. Sale pentru osteneala de a fi venit la Jina, sfințind această biserică.

I. P. S. nostru Mitropolit NICOLAE pornește de la cuvintele: „Această casă Tatăl o a zidit, Fiul o a întărit, Duhul Sfînt o a înnoit și a sfințit sufletele noastre”. La început observă că lumina zilei de azi este vestitoare de roada cea bună a pămîntului, care sub razele soarelui se trezește la viața primăverii. Dar azi se luminează și sufletele noastre cu lumina Duhului Sfînt, cu lumina bucuriei în Domnul. Dar dacă n-ar fi fost

Atitudinea Sfintei Scripturi a Vechiului Testament față de lene

Lenea este lipsa voinței de a munci, starea de inactivitate. Vechiul Testament condamnă lenea și are oroare față de cei ce o practică. Principala datorie a omului e munca. Nu este scriitor biblic, care să aprobe lenea, dimpotrivă cu cît se se ocupă mai mult de ea cu atît mai variate sînt mijloacele de combatere. Există destule locuri biblice care exercită o presiune continuă asupra omului, care se dedă lenei. Astfel sînt cunoscutele proverbe biblice: Prov. 6, 6; Prov. 10, 26; Prov. 13, 4; Prov. 15, 19; Prov. 19, 15; Prov. 20, 4; Prov. 20, 13; Prov. 21, 25; Prov. 22, 13; Prov. 24, 30; Prov. 26, 13; Prov. 26, 14; Prov. 26, 16; Prov. 31, 27; Isaia 56, 10; Ecl. 10, 18. Unele dintre aceste texte au un caracter pedagogic, altele au un caracter sentențios.

Gîndindu-se la cei care se complac în inactivitate Prov. 6, 6 spune cu multă ironie:

„Du-te la furnică leneșule și te înțelepțește.”

Se denunță și se biciuie leneșul, sperîndu-se că se va antrena în pasiunea pentru muncă.

În 10, 26 se scoate la iveală lenea comparîndu-se cu oțetul și cu fumul:

„Cum e oțetul pentru dinți

Și fumul pentru ochi,

Așa este leneșul

Pentru cel care-l trimite”.

Fumul și oțetul sînt supărătoare pentru om, tot așa e și lenea un dușman neîmpăcat a celui ce muncește.

Proverbul 15, 20 pune în fața celor leneși oglinda proprie în care să-și vadă slujenia:

„Drumul leneșului e ca un tuiș de mărăcini”.

Adică, leneșul nu merge deloc înainte. El se află în situația celui desculț, care întilnește în cale un tuiș de spini încît nu poate înainta.

Moravurile celor leneși le prinde în mod critic și Prov. 19, 15 și 20, 4; 20, 13. În aceste proverbe mergerea la lucru a leneșului este un fel de minune, întocmai ca plimbarea unui leu pe uliți. (În Prov. 12, 13 și 26, 13 se dezvoltă aceeași idee).

Proverbe, care își păstrează actualitatea cît timp vor fi leneși între oameni, sînt cele din 26, 14 și 26, 16.

ajutorul lui Dumnezeu, zadarnică ar fi fost truda noastră. Domnul v-a ajutat să ridicați biserica, pe această culme de deal. Duhul Sfînt prin rugăciunile noastre, o a sfințit. Iar sufletele voastre sînt luminate și sfințite prin rugăciunile preoților și ale voastre ale tuturor. De aceea veniți la casa lui Dumnezeu ca să primiți învățatura dreptmăritoare și îndrumarea cum să viețuiți după voia Domnului și darul lui Dumnezeu, care vă întărește la tot lucrul bun.

Dîndu-le sfaturi cum să cinstească biserica, I. P. S. Sa își exprimă nădejdea că credincioșii din Jina se vor învrednici, cu ajutorul lui Dumnezeu, să împodobească această biserică cu o pictură frumoasă, după cum i se potrivește.

Lăudîndu-i pentru evlavia și vrednicia lor, I. P. S. Sa îi binecuvintează, dorindu-le viață cu sănătate, belșug și pace. Noi trebuie să ne împlinim datoria față de Dumnezeu și față de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Romînă, să ne rugăm pentru pace și să sprijinim lupta oamenilor de bine ca pacea să stăpînească pretutindena.

GH. S.

Întîiul text este:

„Cum se învîrtește ușa în țîțîni
Așa se învîrtește cel leneș în pat”.

În activitatea leneșului nu este nici un progres, e o continuă rămînere în urmă.

Tematica ironiei e variată. Scrisul biblic e plin de clocotul revoltei împotriva leneșului, care în ori ce privință dă înapoi. În 26, 16 se descrie această imagine întunecată a leneșului:

„Lenesul își vîră mina în blid
dar îi este greu s-o ducă la gură”.

Intr-un paralelism sintetic stihurile acestea exprimă ura împotriva acestor specii de oameni.

O prețioasă contribuție la atitudinea față de lene aduce Ecl. 10, 18. Sînt semnificative cuvintele: „Prin lene se dărîmă grinda și prin lenevirea mîinilor plouă în casă”.

Lenea e o boală cumplită. Ea e dezastruoasă pentru viața de obște. Despre aceasta este vorba aici. „Casa” reprezintă edificiul public, care este o alcătuire ce trebuie neconținut și în de aproape supravegheată, căci altcum se descheie și se năruie, iar apoi se ruinează cu desăvîrșire. Cartea Sirah (37, 13) însiră categoria de oameni care nu merită prețuire. Aceștia sînt certăreții, lașii (fricoșii) și leneșii.

Lenea se combate în mod pozitiv prin arătarea datoriei față de muncă. „Cel ce nu muncește nu se deosebește cu nimic de cel ce cerșește, el trăiește în sarcina celorlalți oameni”. Cel ce muncește condamnă lenevia prin fapte nu prin vorbe.

Atitudinea Vechiului Testament față de inactivitate o exprimă categoric porunca a 4-a din Decalog (Ex. 2', 8—11): „Șase zile să lucrezi și să-ți faci lucrurile tale”.

„Fă lucrurile tale!”. Cu alte cuvinte folosește fiecare zi din cursul săptămîinii, utilizîndu-le cît mai bine, nu pierde nici una în inactivitate. Decalogul ia în problema muncii o atitudine de o însemnătate deosebită. Respectîndu-se cu strictețe zilele de lucru omul ajunge la o disciplină a muncii în care lenea n-are loc.

Între astfel de texte se încadrează Ps. 104. 23: „Omul iese la lucrul său și la munca sa, pînă seara”. Adică, lumina și întunericul, zorii și apusul sînt regulatorul muncii omului. Acesta își organizează viața sa astfel încît începe activitatea îndată ce se ivesc zorile pentru ca să nu înceteze decît la apusul soarelui.

Activismul slujește adevăratelor nevoi ale omului. În acest sens citim la Ecl. 5, 11 că „mai odihnitor e somnul celui ce muncește decît odihna leneșului”.

Cu alte cuvinte munca face plăcut somnul, dar lenea îl alungă. Aceasta însemnează că lenea nu este capabilă să satisfacă dorințele legitime ale omului, cîtă vreme un muncitor se bucură intens de pe urma trudei sale. În Prov. 31, 27 se elogiază femeia harnică și virtuoasă. Soțul ei are încredere în ea căci muncește cu plăcere, nu e leneș, aduce cîștig la casa ei. Se scoală de dimineață ca să facă repartizarea muncii. Vorba ei e înțeleaptă. Ea învață și pe alții. Prin muncă, cinste și pricepere ea e spre lauda bărbatului și a copiilor: „Ea pîinea leneviei nu mîncă” (Prov. 31, 27).

Iată că pentru a face pe leneș mai puțin păgubitor societății, Sfînta Scriptură a Vechiului Testament îl demască, dîndu-i pe față necurățenia sufletească.

Pr. Prof. Dr. Nicolae Neaga